

# Les coses tal com són

Joaquín Giménez és un magistrat que no té pèls a la llengua. I des del seu despatx de president de l'Audiència Provincial de Bilbao gaudeix d'un observatori privilegiat de la realitat basca. "Som en el país de les quatre policies: dos cossos estatals -Policia Nacional i Guàrdia Civil-, l'Ertzaintza i un cos municipal. Si aquets cossos sumessin esforços entre si i no els restessin, i a vegades fins i tot els dividissin, probablement la seva eficàcia seria molt més gran".

Aquest alacantí de bigoti blanc i ulleres de lector impenitent fa de jutge a Euskadi des de fa setze anys, i té elements informatius de sobres per entrar a fons en el tema. Sap de què parla. Ho "toca" cada dia. Millor dit, ho pateix. Les seves paraules, en una publicació estatal, serien premonitòries del que passaria jornades després. El tiroteig per error entre dues patrulles camuflades de la Guàrdia Civil i l'Ertzaintza que va acabar en ferits greus per un costat i per l'altre. El conseller Atutxa i el ministre Mayor Oreja van treure tol el ferro que van poder a l'incident, però a cap observador una mica espavilat se li va escapar la gravetat del cas. Per diverses raons. Perquè no es el primer cop que passen coses així -de tiroteigs sense ferits entre els diferents cossos de seguretat desplegats a Euskadi hi ha hagut una bona colla- i també, perquè tal com van les coses, fets així poden passar més sovint.

"I si no passen més sovint realment és per miracle", deia un policia amb anys de veterania en la lluita antiterrorista. "La gent es pensa que tot funciona a les mil meravelles, però la realitat és molt diferent. Hi ha males comunicacions, nervis, estrès i la sensació entre molts funcionaris que estem ficats en una espiral sense fi. Qui té dos dits de front aquí dalt sap que el problema de la violència no té una solució policíaca. Els polítics haurien d'acceptar les seves responsabilitats, buscar sortides polítiques i deixar de banda els discursos triomfalistes que no porten enlloc. Cal parlar clar i posar els mitjans necessaris per entrar en una dinàmica de pau tan aviat com sigui possible".

En aquest moment, hi ha a Euskadi més de setanta funcionaris de policia especialitzats que van arribar a l'inici dels anys 80 per passar-hi, en principi, un període màxim de trenta mesos i que ja porten una mitjana de setze anys de lluita antiterrorista a l'esquena. Les han vistes de tots colors, estan cremats i volen tocar el dos tant si com no. El Ministeri d'Interior, encapçalat per Jaime Mayor Oreja, ha afirmat últimament que ja té a punt un pla per substituir la pràctica totalitat de la cúpula policíaca del País Basc, i duplicar el nombre

d'agents en la lluita antiterrorista amb inspectors que sortiran de l'Acadèmia de Policia el pròxim mes de març. Cap càrrec d'Interior ho dirà mai en públic, però en privat reconeixen que disposen de poca informació sobre ETA i les organitzacions del seu voltant. Que estan força perduts. Les coses tal com són.

El magistrat Joaquín Giménez -que va estudiar a la Universitat de Deusto i és membre fundador de Jutges per la Democràcia- ha dit més d'un cop que contra el terrorisme no es pot lluitar tan sols amb mesures policiaques ni amb el Codi Penal a la mà. "Ni estat d'excepció, ni pena de mort, ni cadena perpètua -assegurava fa poc a un periodista que el va visitar. No es poden buscar solucions estrictament legals a un

problema complex i que excedeix els temes penals. És clar que s'han de donar respostes policiaques i judicials, però han d'anar lligades a altres plantejaments. El terrorisme basc té uns ingredients nacionalistes que superen els plantejaments repressius".

Sembla, doncs, que molts jutges i bastants policies -dos estaments en la punta del vector de la lluita antiterrorista- estan cada vegada més d'acord. Detencions i empresonaments no resoldran el problema de la violència a Euskadi. Cal apostar a fons per la via del diàleg. La pena és que encara hi ha pocs polítics que els hi fan costat. ■

XAVIER VINADER



*"Molts jutges i bastants policies estan cada vegada més d'acord. Cal apostar a fons per la via del diàleg. La pena és que encara hi ha pocs polítics que els hi fan costat."*